

УДК 636.4:637.5

ОЦІНКА СВИНЕЙ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗА ВЛАСНОЮ ПРОДУКТИВНІСТЮ

Топіха В.С. – д. с.-г. н., професор,
Галімов С.М. – к. с.-г. н., доцент,
Калиниченко Г.І. – к. с.-г. н., доцент,
Кислинська А.І. – аспірант, Миколаївський ДАУ

Постановка проблеми. На сучасному етапі селекційної роботи у свинарстві важливого значення набуває розробка методів оцінки та відбору тварин за продуктивними якостями. Відгодівельні якості тварин: витрати корму на 1 кг приросту, середньодобові прирости за період відгодівлі, вік досягнення живої маси 100 кг та прижиттєве визначення товщини шпигу над 6-7 грудним хребцем є тими факторами, які значною мірою визначають ефективність виробництва свинини [1]. Ці ознаки є генетично обумовленими. Тому правильна оцінка генетичних можливостей тварин, а також розробка методів підвищення ступеня реалізації генетичного потенціалу мають важливе значення для селекції тварин.

Стан вивчення проблеми. Оцінка племінної цінності свиней проводиться вже протягом не одного сторіччя. Так систему оцінки племінних кнурів-плідників за якістю потомства методом контрольної відгодівлі було розроблено в Данії у кінці XIX сторіччя. Суть цього методу в наступному: для оцінки за скороспілістю і м'ясними якостями відбирають молодняк від кращих у лінії кнурів і свиноматок, яких мають перевести в стадо. Кнурів оцінюють не менше як за трьома гніздами (12 потомків).

Для перевірки батьківських пар із гнізда в 2-місячному віці відбирають 2-х боровків і 2-х свинок масою не менше 16 кг. Кнурців, призначених до контрольної відгодівлі, каструють у 6-7-тижневому віці. Відгодовують їх на станції контрольної відгодівлі. Тварин утримують гніздами (по 1 м² станкової площі на тварину) або індивідуально (не менше 1,9 м²). Їм роблять ветеринарну обробку проти інфекційних захворювань і дегельмінтизації. У період контрольної відгодівлі тварин одержують стандартний комбікорм і по 1,5 л відвійок на добу.

Комбікорм замішують на відвійках і воді. Корм роздають двічі на день. Ураховують кількість спожитих кормів у розрахунку на групу за групового утримання або індивідуально (якщо в станку є один підсвинок). Обліковий період починається за досягнення підсвинками живої маси 30 кг, а закінчують його при 100 кг. По закінченні відгодівлі тварин відправляють на м'ясокомбінат для контрольного забою. Шкуру не знімають. За відгодівельними і м'ясними якостями потомства кнурів і маток оцінюють за такими показниками: вік досягнення 100 кг, витрати кормів, товщина шпигу над 6-7-м грудним хребцем; довжина туші і маса задньої 1/3 напівтуші. При визначенні сумарного класу за відгодівельними та м'ясними якостями використовують інструкцію по бонітуванню свиней. Кнурів і свиноматок, які є позакласними, із племінного стада вибраковують [2].

У нашій країні першу контрольну перевірку свиней було проведено в 1928 році на Полтавській станції. Першу зразкову станцію контрольної відгодівлі створили в 1948 році при Всесоюзному науково-дослідному інституті годівлі сільськогосподарських тварин. Через нестачу станцій контрольна відгодівля проводилася в господарствах. Проведення контрольної відгодівлі безпосередньо в господарствах і оцінка кнурів там набули масового характеру. Проте важко було отримувати